

[Startpagina](#) > ... > [Uw Rechten](#) > [Slachtoffers Van Strafbare Feiten](#) > [Rechten Van Slachtoffers - Per Land](#) > 1 - Mijn rechten als slachtoffer van een misdrijf

1 - Mijn rechten als slachtoffer van een misdrijf

Welke informatie kan ik verwachten van de autoriteiten (bijvoorbeeld politie, openbaar ministerie) na het misdrijf, nog vóór ik aangifte van het misdrijf doe?

Om slachtoffers van misdrijven te helpen en hen wegwijs te maken wat betreft de vragen die op hen van toepassing zijn, heeft het federale ministerie van justitie en consumentenbescherming (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*, BMJV) het informatieblad "Wat zijn mijn rechten als slachtoffer van een misdrijf?" en een verkorte handleiding over de rechten van slachtoffers (*Opferfibel*) gepubliceerd. Ook heeft het ministerie het platform <http://www.hilfe-info.de> opgezet.

Het informatieblad [Wat zijn mijn rechten als slachtoffer van een misdrijf?](#) is in meer dan 25 talen beschikbaar op de startpagina van het BMJV en op het platform [hilfe-info.de](http://www.hilfe-info.de). Het blad bevat beknopte informatie over de manier waarop een slachtofferhulporganisatie kan worden gevonden en aangifte kan worden gedaan, alsmede over het opvragen van informatie over de strafprocedure, de verklaring als getuige, de kosten, de vertegenwoordiging door een advocaat en schadeloosstelling.

De [verkorte handleiding over de rechten van slachtoffers](#) bevat een uitvoeriger beschrijving van de rechten van slachtoffers en benadeelde partijen in het kader van een strafprocedure, met inbegrip van voorbeeldbrieven en contactadressen.

Uitgebreidere informatie over de mogelijkheid van psychosociale begeleiding tijdens de gerechtelijke procedure is te vinden in een speciale [brochure](#) over dit onderwerp, die eveneens online en in het Engels beschikbaar is.

Om de belangrijkste informatie ook online beschikbaar te maken, heeft het BMJV op federaal niveau een platform voor de bescherming van slachtoffers in het leven geroepen. Op dit via <http://www.hilfe-info.de> toegankelijke platform is informatie te vinden over schadeloosstelling, het verloop van de strafprocedure en de mogelijkheden van bijstand en advies. Met de zoekfunctie kunnen betrokkenen bovendien snel een slachtofferhulpdienst in de buurt vinden, die telefonisch, online of in een persoonlijk onderhoud advies kan geven.

Daarnaast bevat de site [hilfe-info.de](http://www.hilfe-info.de) specifieke informatie voor bijvoorbeeld slachtoffers van tegen de persoon gericht geweld, seksueel geweld, slachtoffers van misdrijven in de digitale ruimte en slachtoffers van terrorisme. Op de site worden ook contactpersonen voorgesteld, waaronder de heer Edgar Franke, commissaris van de Duitse federale regering voor de slachtoffers van terroristische misdrijven die in Duitsland zijn begaan en hun nabestaanden.

Met een hulptool kunnen de gebruikers snel en direct de juiste bijstandsdiensten vinden. In (beeld)gesprekken en geïllustreerde uitlegvideo's worden verschillende hulpmogelijkheden beschreven.

Ik woon niet in het EU-land waar het misdrijf heeft plaatsgevonden (EU-burgers en niet-EU burgers). Hoe worden mijn rechten beschermd?

U kunt het misdrijf aangeven bij de Duitse politie of een afdeling van het Duitse openbaar ministerie. De betreffende openbaar aanklager onderzoekt vervolgens of er in Duitsland strafvervolgning kan worden ingesteld. Als dat niet zo is, of als vervolging in Duitsland om andere redenen uitgesloten is, draagt het openbaar ministerie het dossier over aan de bevoegde rechtshandavingsinstanties van de andere EU-lidstaat, waar het misdrijf is begaan.

Welke informatie krijg ik als ik een misdrijf aangeef?

U krijgt een schriftelijke bevestiging van uw aangifte met een overzicht van uw verklaringen over het aangegeven misdrijf en het tijdstip en de plaats daarvan.

Als u hierom verzoekt bij de aangifte, zult u informatie ontvangen over de eventuele sluiting van de procedure, de plaats en het tijdstip van het proces, de aanklacht tegen de verdachte en de uitkomst van de gerechtelijke procedure.

Voorts wordt u op uw verzoek, als slachtoffer van het misdrijf, meegedeeld of de veroordeelde een contactverbod is opgelegd.

Als u een rechtmatig belang aanvoert of dat reeds hebt gedaan in het kader van de procedure voor uw toelating als burgerlijke partij, hebt u er eveneens recht op te weten of er ten aanzien van de verdachte of veroordeelde hechtenis- of plaatsingsmaatregelen zijn gelast dan wel opgeheven, of als laatstgenoemde voor het eerst versoepeling van de tenuitvoerlegging van de straf of verlop is verleend. U wordt ook in kennis gesteld van elke nieuwe versoepeling van de tenuitvoerlegging van de straf of elk nieuw verlop, indien u daar een rechtmatig belang bij hebt en geen hoger rechtmatig belang van de veroordeelde zich daartegen verzet.

Tot slot wordt u erover geïnformeerd als de veroordeelde is ontsnapt en zich derhalve aan een vrijheidsbenemende maatregel heeft onttrokken. U wordt in dat geval op de hoogte gebracht van de maatregelen die zijn getroffen om u te beschermen.

Kom ik in aanmerking voor gratis vertolking of vertaling (wanneer ik contact opneem met de politie of andere autoriteiten of tijdens het onderzoek en het proces)?

Als u aangifte doet, krijgt u de hulp die voor de communicatie nodig is om de aangifte van het misdrijf te kunnen doen in een taal die u begrijpt, zonder dat daar voor u kosten aan zijn verbonden. Op verzoek ontvangt u de schriftelijke bevestiging van uw aangifte in uw taal.

Bij verhoren in de loop van het gerechtelijk onderzoek en het proces voor de rechtbank kan een tolk u zo nodig kosteloos bijstaan, ook indien u als burgerlijke partij actief deelneemt aan de procedure.

Hoe zorgen de autoriteiten ervoor dat ik alles begrijp en ook begrepen word (als ik bijvoorbeeld een kind ben of als ik gehandicapt ben)?

Bij kinderen worden verhoren afgenomen door speciaal daarvoor opgeleide personen die ervaren zijn in de omgang met kinderen. Zaken betreffende misdrijven die door volwassenen jegens kinderen of jongeren zijn begaan (de zogeheten jeugdbeschermingszaken) worden behandeld door jeugdrechters en in jeugdzaken gespecialiseerde openbaar aanklagers, die beschikken over educatieve vaardigheden en opvoedkundige ervaring.

De communicatie met een persoon met gehoor- of spraakstoornissen verloopt, naar keuze van de betrokkene, mondeling, schriftelijk of via een andere persoon, die door de rechtbank moet worden aangewezen (bijvoorbeeld een gebarentolk). De rechtbank moet de voor de mondelinge en schriftelijke communicatie benodigde technische middelen ter beschikking stellen.

Een blinde of slechtziende kan memories en andere stukken bij de rechtbank indienen in een voor hem of haar begrijpelijke vorm, met name in braille. Op zijn of haar verzoek moeten de memories en andere stukken in een gerechtelijke procedure hem of haar in beginsel in een toegankelijke vorm ter beschikking worden gesteld en moet hem of haar eveneens, zonder extra kosten, toegang worden verleend tot het dossier.

Slachtofferhulpdiensten

Wie biedt slachtofferhulp?

In het kader van een strafprocedure kunt u als slachtoffer van een misdrijf juridische hulp krijgen van een advocaat, die bijvoorbeeld als getuige kan optreden tijdens uw verklaring. U komt ook voor deze hulp in aanmerking als burgerlijke partij, zelfs nog voordat u kenbaar hebt gemaakt dat u aan de procedure wilt deelnemen. U kunt zich bij uw verhoor laten vertegenwoordigen door een adviseur die gespecialiseerd is in slachtofferhulp of laten vergezellen door een door u gekozen vertrouwenspersoon, tenzij dit het doel van het onderzoek in gevaar brengt.

Naast juridische hulp kan de rechtbank tevens de psychosociale begeleiding tijdens de gerechtelijke procedure gelasten van minderjarige slachtoffers van seksuele en geweldsmisdrijven, maar ook van bijzonder kwetsbare volwassenen die het slachtoffer zijn geworden van ernstige seksuele en geweldsmisdrijven. Deze vorm van hulp wordt kosteloos verleend vóór, tijdens en na het proces. Meer inlichtingen zijn beschikbaar in het [informatieblad over psychosociale begeleiding](#).

In de Bondsrepubliek Duitsland valt de algemene slachtofferhulp onder de bevoegdheid van de deelstaten (*Länder*). In veel deelstaten zijn al speciaal met slachtofferhulp belaste personen aangewezen, of worden centrale contactpunten voor slachtoffers van geweldsmisdrijven opgezet. Zij opereren geheel zelfstandig bij de uitvoering van de hun toegewezen taken. Voor meer informatie over deze personen en over slachtofferhulporganisaties, adviesdiensten en andere mogelijkheden voor hulp en bijstand kunt u de site <http://www.hilfe-info.de> en het informatieblad "Mijn rechten op het gebied van hulp en bijstand" raadplegen.

Verwijst de politie mij automatisch door naar slachtofferhulp?

De politie zal u erop attent maken dat slachtofferhulporganisaties u over een breed spectrum bijstand en hulp kunnen verlenen, van advisering en het onderbrengen in een opvanghuis tot doorverwijzing naar een therapeut aan toe.

Het is aan u om hier al dan niet gebruik van te maken. Er wordt niet automatisch doorverwezen.

Hoe wordt mijn persoonlijke levenssfeer beschermd?

De informatie over u en uw gegevens worden slechts op uw verzoek en met uw uitdrukkelijke instemming doorgegeven aan slachtofferhulporganisaties.

Moet ik eerst aangifte van een misdrijf doen voordat ik toegang heb tot slachtofferhulp?

Nee, slachtofferhulporganisaties helpen u ongeacht of er aangifte is gedaan.

Persoonlijke bescherming van personen in gevaar

Welke vormen van bescherming worden geboden? Wie kan mij bescherming bieden?

Als u wegens uw verklaring in een strafprocedure risico loopt, zijn er diverse beschermingsmogelijkheden:

Het wetboek van strafvordering biedt in een dergelijk geval de mogelijkheid uw identiteit volledig of gedeeltelijk geheim te houden.

In beginsel moet u bij uw verklaring uw volledige identiteit en uw adres opgeven.

U bent niet verplicht uw verblijfplaats te vermelden als er duidelijke en tastbare aanwijzingen zijn dat dit uw juridische belangen of die van anderen in gevaar zou kunnen brengen, bijvoorbeeld als u bang bent dat u het slachtoffer wordt van stalken of als er redenen zijn om aan te nemen dat op u of anderen frauduleuze druk zou kunnen worden uitgeoefend, bijvoorbeeld om u te verhinderen de waarheid te vertellen of om uw verklaring te beïnvloeden. U kunt dan een ander adres opgeven waar contact met u kan worden opgenomen en waar overheidsinstanties eventuele stukken (bijvoorbeeld een dagvaarding voor een zitting) naar toe kunnen sturen. Dit kan het adres van een advocaat of slachtofferhulporganisatie zijn. In geval van gevaar voor uw fysieke integriteit, leven of vrijheid kan het u zelfs worden toegestaan uw identiteit volledig geheim te houden. Het openbaar ministerie laat de stukken die uw verblijfplaats of werkelijke identiteit betreffen buiten het dossier, totdat het

gevaar is geweken.

Getuigenbescherming door de politie is ook mogelijk:

- Als u als getuige tijdens een procedure een verklaring aflegt en
- uw verklaring van wezenlijk belang is;
- uw fysieke integriteit, leven, gezondheid, vrijheid of essentiële materiële middelen worden bedreigd;
- u akkoord gaat met de slachtofferbeschermingsmaatregelen; en
- de maatregelen passen bij uw situatie,

kunnen u en uw familieleden, alsmede anderen die nauw aan u verwant zijn, voor zover nodig worden opgenomen in een getuigenbeschermingsprogramma. Een tijdelijke identiteitswijziging kan uitdrukkelijk onderdeel uitmaken van zo'n programma.

Als u het slachtoffer bent van huiselijk geweld, kunt u de bevoegde familierechter verzoeken om een uitspraak op grond waarvan u in de toekomst als enige de gemeenschappelijke gezinswoning mag gebruiken en het de dader van het misdrijf verboden is u te benaderen en contact met u op te nemen. Voorafgaand aan een rechterlijke beslissing kan de politie de dader aanhouden of uit de gezinswoning zetten. Wanneer een kind slachtoffer is van huiselijk geweld, moet de andere ouder zich niet alleen wenden tot de politie, maar ook tot de jeugdhulpverleningsinstantie (*Jugendamt*), die als eerste aanspreekpunt fungeert om het kind te helpen en beschermende maatregelen te nemen.

Is er iemand die het risico beoordeelt dat de dader mij verdere schade toebrengt?

De beschermingsmaatregelen blijven van kracht zolang het risico bestaat. Als er aanwijzingen zijn voor een nieuwe of toegenomen dreiging, neemt de politie de noodzakelijke maatregelen om het gevaar af te wenden.

Is er iemand die het risico beoordeelt dat het strafrechtstelsel mij verdere schade toebrengt (tijdens het onderzoek en het proces)?

Tijdens de gehele strafprocedure moeten de politie, het openbaar ministerie en de rechtbank voortdurend rekening houden met de bijzondere kwetsbaarheid van getuigen die tevens slachtoffer van het misdrijf zijn.

Welke bescherming wordt geboden voor zeer kwetsbare slachtoffers?

Het gaat hierbij onder meer om de volgende maatregelen:

- in geval van een dreigend risico van ernstige benadeling van het hogere belang van de getuige kan het verhoor van een getuige die tevens slachtoffer is, zowel tijdens de onderzoeksprocedure als tijdens het proces, plaatsvinden door middel van beeld- en geluidsopnamen, zodat de getuige zich niet in dezelfde ruimte hoeft te bevinden als de beklaagde of de verdachte;
- het proces kan achter gesloten deuren, d.w.z. zonder publiek, plaatsvinden als er omstandigheden behorend tot de persoonlijke levenssfeer van het slachtoffer aan de orde komen;
- vragen die raken aan de eer of de persoonlijke levenssfeer mogen enkel worden gesteld als dat absoluut noodzakelijk is.

Ik ben minderjarig – heb ik bijzondere rechten?

Voor personen onder 18 jaar bepaalt de wet dat hun verhoor wordt afgenomen door een rechter en dat het op video of enkel met geluid kan worden vastgelegd. Als u het slachtoffer bent van een seksueel of geweldsmisdrijf, kan die opname tijdens het proces als bewijs worden gebruikt, waarmee in voorkomend geval kan worden vermeden dat u voor de rechtbank moet verschijnen en tijdens het proces opnieuw wordt ondervraagd.

Het openbaar ministerie moet zich bij het onderzoek uiterst omzichtig opstellen.

Als minderjarige getuige bent u tijdens het proces gevrijwaard van ondervraging door alle bij de procedure betrokken partijen. Enkel de president voert het verhoor. Eventuele vragen van de openbare aanklager of de verdediging moeten in beginsel via de rechter worden gesteld.

Een familielid is overleden door een misdrijf. Wat zijn mijn rechten?

De naaste familieleden van een overledene worden als burgerlijke partij toegelaten tot de strafprocedure en hebben in die hoedanigheid het recht een juridisch adviseur aan te wijzen.

Daarnaast komen zij in aanmerking voor psychosociale begeleiding, zolang de gerechtelijke procedure loopt.

In geval van overlijden van een naaste als gevolg van een geweldsmisdrijf is eventueel schadeloosstelling mogelijk op grond van de wet inzake schadeloosstelling van slachtoffers van geweldsmisdrijven (zie ook schadeloosstelling van slachtoffers).

Een familielid is slachtoffer van een misdrijf. Wat zijn mijn rechten?

Ook familieleden kunnen zich voor informatie en advies richten tot gespecialiseerde bijstandsdiensten.

Verder kunnen ouders kosteloos en anoniem telefonisch advies krijgen op het nummer 0800 1110550.

Als uw naaste als getuige een verklaring moet afleggen en u zelf geen getuige bent in de procedure, kunt u hem of haar begeleiden en bijstaan tijdens het verhoor.

Heb ik toegang tot bemiddeling/mediation? Onder welke voorwaarden? Ben ik in veiligheid tijdens bemiddeling/mediation?

Als u en de dader daarmee instemmen, kan een herstelbemiddelingsprocedure (*Täter-Opfer-Ausgleich*) worden gevoerd. Het openbaar ministerie en de rechtbank moeten in elke fase van de procedure nagaan of het mogelijk is tot een akkoord te komen tussen dader en slachtoffer en, indien dit het geval is, zich daarvoor inzetten. Daders of slachtoffers kunnen zich echter ook rechtstreeks tot een organisatie voor herstelbemiddeling wenden. Bemiddeling/mediation in de eigenlijke zin van het woord vindt plaats buiten de strafprocedure om en wordt in veel gevallen (be)geleid door speciaal opgeleide bemiddelaars. Zij brengen doorgaans in eerste instantie met elke partij apart in kaart of en in hoeverre de partij tot samenwerking bereid is en hoe een akkoord er volgens die partij uit moet zien. In beginsel staat of valt een bemiddelingsprocedure met de bereidheid tot samenwerking van beide partijen. De dader moet dus op een of andere manier zijn of haar verantwoordelijkheid nemen voor het aangedane leed. Bij bemiddeling/mediation worden vaak ook schadevergoedingen of andere vormen van herstel overeengekomen.

Bovendien is het voor bepaalde strafbare feiten zoals huisvredebreuk, verbaal geweld, schending van het briefgeheim en fysiek geweld, verplicht om eerst een verzoeningsprocedure voor een arbitrageorgaan op deelstaatniveau te voeren, voordat men als particulier aanklager mag optreden .

Waar vind ik de wetgeving waarin mijn rechten zijn vastgesteld?

Onderstaande, niet-limitatieve lijst geeft een overzicht van de voornaamste wetgeving op het gebied van materieel en formeel strafrecht en burgerlijk recht. Deze links leiden naar de wetgevingsteksten:

- *Wetboek van strafvordering (Strafprozessordnung, StPO)* – in het [Duits](#) en [Engels](#)
- *Wet op de rechterlijke organisatie (Gerichtsverfassungsgesetz, GVG)* – in het [Duits](#)
- *Wetboek van strafrecht (Strafgesetzbuch, StGB)* – in het [Duits](#) en [Engels](#)
- *Wet inzake de harmonisatie van getuigenbescherming (Zeugenschutzharmonisierungsgesetz, ZSHG)* – in het [Duits](#)
- *Wet inzake de bescherming tegen geweld (Gewaltschutzgesetz)* – in het [Duits](#)
- *Burgerlijk wetboek (Bürgerliches Gesetzbuch)* – in het [Duits](#) en [Engels](#)
- *Verblijfwet (Aufenthaltsgesetz)* – in het [Duits](#)
- *Wet inzake jeugdrechtbanken (Jugendgerichtsgesetz)* – in het [Duits](#) en [Engels](#)
- *Wet inzake justitiële beloning en vergoeding (Justizvergütungs- und -Entschädigungsgesetz)* – in het [Duits](#)
- *Wetboek van burgerlijke rechtsvordering (Zivilprozessordnung)* – in het [Duits](#)
- *Wet inzake schadeloosstelling van slachtoffers van geweldsmisdrijven (Opferentschädigungsgesetz)* – in het [Duits](#) en [Engels](#)

■ Laatste update: 20/01/2026

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.